

MAGYAR KURIR.

Bécs, Kedden, Május 4dikén, 1824.

Nagy Britannia és Irlandia.

A' midőn Apr. 9d az Alsó-Háznak Deputatiójában a' Kincstár Cancellarius a' javallotta volna, hogy templomok' építésére 500,000 font Sterlinget kell ajánlani, ez ellen Hobhouse Úr három rendelkezést hozott-fel, mellyek' szerint az eddig ezen célra fordított egy millio font Sterlingből csupán 153,886 személy számára építettek templomok, a' midőn meg 179 helyeken három millio lélek szűkölködik templomok nélkül, a' mint ez a' Parlamentumnak bejelentett; mellyért is az említett célra 20 millio font Sterling kívántatnék, 's e' szerint a' kívánt 500,000 font sem elegendő nem lenne, sem alkalmasan nem használthatnék. — Ezen állításnak viszont Peel Úr mondott ellene, így szólván beszédének végén: „Azon templomokból, mellyekre Anna Királyné alatt adatott költség, mindössze is csupán 11 építetett, ellenben a' már említett egy millió száz. És így az 500,000 font Sterlingen még meg 50 templom fog építetni; 's ezzel az emberek adakozóságra ébresztetnének, és ha a' mostani ajánlással 800,000 familiából, mindenikből csupán egyegy személynek adunk is alkalmasosságot az Isten házának gyakorlására, már úgy is több jót teszünk, mintha az említett summát akármi más egyéb célra fordítottuk volna.“ — Dr. Lushington, jól lehet az Oppositíóhoz tartozik, még is e' részben egészen a' Minister mellett volt, 's különösen azt jegyezte - meg,

hogy Angliában a' Püspököt nem ismerők' mindögyre nevelkedő törvénytelen tetteiket, egyedül czon módon lehetne megakadályoztatni. Ezen állításának erősségéül szembetűnő helyeket olvasott-fel bizonyos társaságnak tudósításaiból, melly magát hazai Missió-társaságnak nevezi, 's csaknem minden más dolgot kiresztőleg azzal foglalatoskodik, hogy az egyesült Királyságnak minden részeibe Ágeneket küldöz azok számának szaporítása végett, kik az uralkodó anyaszentegyház-tól elpártoltanak. — Hume Úr ellene mondott a' Doctornak. Felfejtegette egyszersemind azon vélekedést, hogy sokkal inkább célra vezető dolog lenne, jeles tudományú férjfiakkal tölteni-lé a' predikáló-székeket, mint új templomok' építetéséről gondoskodni. A' többek között megmutatta Hume Úr, hogy az Anglicana anyaszentegyházhoz tartozó 10,600 hivatalban lévő Papok közül, csupán 3798 folytatja tiszttségét rendeltetésének helyén; Irlandiában legalább, melly iránt annyi a' panasz, több Pap teljesíti kötelességét. — Dr. Lushington azon állítással igyekezett elhárítani magáról a' türelmetlenség' vádját, hogy nagy még a' különbség a' Püspököt nem ismerő felekezeti iránt viseltető ellenségeskedés, 's önn valláshoz való ragaszkodás között. — Gordon Úr részére állott. Ő maga is cél nélkül való költségnek tartá elsőben 500,000 font Sterlingnek templom' építésére fordítását, hanem utóbb megtudván, milly' nagy szükség lenne az Anglicana templomok-

ra, azolta a' dologról másként kezd már gondolkozni. Egy tiszteletre méltó és tudós Úr ugyanis azt jelentette, hogy vándorló Missionariusok járnak házról házra a' végre, hogy a' népet az általok úgy nevezetett szoros vallásos megfogásokra taníthassák. Képmutó és sorából kicsafart időben élünk, mond végre a' szólló, 's azt tartom hogy sokkal több veszedelmet okoznak ezen Evangyéliomi Missionariusok, a' mint magokat elnevezék, mint az Anglicana anyaszentegház' Papjai. 'S ezen vándorló Predikátorok veszedelmes befolyásának örömezt gátat akarván vetni, jó leszen elfogadni a' selyebb említett javallatot. Ez, 59 voks ellen 148-czal el is fogadtatott.

Marseilleből így ír egy Ágens Apr. 9d: „A' Racer nevezetű sebes hajó, melly Mártz. 50d még Algir alatt volt, ma érkezett-meg ide. Azta' hírt hozts, hogy Algir előtt két anglus Fregát portyászik, Bona előtt pedig más kettő. Még eddig semmi alkudozás nem történt, 's a' mint látszik nem is egyhamar fog történni. A' Revenge nevű Línea-hajó Admirális Szír Harry Nealeval, Algir alól Mahon felé evezett, 's azt hiszik hogy onnan Máltába vagy Marseillebe fogja útját venni. A' Hollandiai hajós osztály Mártz. 13d Mahonban feküdt; azolta semmit nem hall róla az ember. Admirális Ruysch, a' mint hallik, rövid időn tengerre száll, 's előbb a' spanyol partokon száguldozván, visszater Algir' ostromlására.

Számos Londoni Journalok czáfolására kelnek a' száraz föld Ujság-levelei által elterjesztetett azon tudósításnak, melly szerint Gen. Mina, Hollandiában vagy Pruszsziában szándékozna menedéket keresni. Ugyanis ő Bourton-Crescentben egész esztendőre bérelt-ki házát. 'S általiában híre vagyon, hogy az anglus Miniszterek azon ajánlast fogják tenni a' Parlamentumnak, hogy a' melly

Spanyolok Mártz. 3 idike előtt futottak Angliába, esztendőnként való segédet kapjanak.

Amaz ismeretes spanyol Generalis Vigo, a' Corunnai volt Kormányzó, Londonban megérkezett. A' franczia Igazgatásnak egy emlékezetető-írást szándékozik ő beadni, javainak visszanyerése végett, mellyeket a' spanyol Igazgatás confiscaltatott.

Egy Londoni miniszteri Ujság azt mondja, hogy minekelőtte Lushington Úrnak adatott volna a' Bombayi Kormányzóság, azzal előbb Szír James Macintosh kínálatott-meg, de el nem fogdta.

A' Hibernia nevezetű gőzhajó a' minap Bristolból Dublinba 24 óra alatt ment, vissza pedig 20 1/2 alatt. Ezen sebes menetel még a' gőzhajókra nézve is példa nélkül való ekkoráig.

A' Success nevű szállító hajó m. eszt. Dec. 3td indult-el Sierra-Leonából; Jan. 22dikére a' Coast fokhoz, 's Febr. 14dikére az Ascensio szigetere érkezett, és Apr. 10d Portsmouthba evezett-bé. A' vele jött Kapitány, Filmore azt e' tudósítást hozta, hogy az Aschantekkel mind egyre folyik a' had. Szír Charles MacCarthy taborba szállott ellenek, 's Coast fokáról az Europaik mindenféle hadi eszközökkel követék. A' Európából újabban érkezett katonaság között nagy pusztításokat tett az Áfrikai epáj.

Egy, John Cross Morghiew nevezetű Pap, ki a' Kenti Grófságban iskolát tartott, adósságai miatt fogsagra vitetett. Midőn Apr. 5d délutáni 5 órakor két fiai látogatására menének, véreben úszva találak atyjokat, 's végperczetein jelen valának. A' szerencsétlen a' torkát metszé-meg.

Londonban, az utóbbi napokban egy, számos tagokból álló ló-lopó czimboraság fedeztetett fel, 's alig tudná-li találni az ember. minémü kereskedést

űztek lopásokkal ezen tolvajok. — Mi helyt egy lóra szert tehettek, azt tüstént a' Whitechapeli vágó-helyekre hurezolták; 's ottan a' szegény párát, akár 100 Guinet akar csak ötöt ért légyen meg, minden irgalom nélkül leölték; eldaraboltak, megfőzték, hésózták, 's az illy' formán elkészített lóhúst, füstölt marhahús avagy sódar gyanánt eladták. Egyetlenegy hétnek folytában több lóöldöstett így 200 lónál, 's húsok megkészítetett a' lefűt módon. A' gázságnak felfedeztetését egy inas szorgalmának lehet köszönni, ki vigasztalhatatlan vala azon eset miatt, hogy míg a' csapszékben ivott, Urának egy szép kanczóját ellopták. Ő azonnal elindult nyomozni a' lovat, 's olly szerencsés volt, hogy reátalált a' vágó-helyre, éppen e' mikor le akartak szűrni a' két font Sterlingen megvásárolt kanczát. A' ló lopókank ezen társasága, füstölt-hús-árosok" nevezet alatt állott fenn; a' fő városban pénztárt és rakodó helyeket tartottak. Ezen felfedezésnek alkalmasint nevezetes következései fognak lenni, minthogy az anglus törvények olly kemények a' ló-lopásra nézve, hogy az több esetekben hallálal büntetik.

Apr. 15d Dr. Phillimore Ur az Alsó-Hazban arra való engedelmet kért, hogy az anglus Catholicusok' egybeesküdtetésüket, keresztelkedésüket és temetkezéseiket illető törvényekre nézve, ezeket megváltoztató törvény-javallatot adhasson elő. A' mostan fennálló törvények szerint ugyanis, azon Catholicusnak házassága, kinek eskettetése nem Protestáns templomban 's nem az Anglicana anyaszentegyház szertartásai szerint törtétt, silentlennek tartatik, 's az efféle házasságban nemzeti gyermekek, koresoknak. Ha valamelly gyermek Catholicus szertartás szerint

kereszteltetik, az atyja száz font Sterling' fizetésére büntettetik, 's a' melly Catholicus nem Protestans temetőbe temettetett, örökösei 20 font font Sterlinget tartoznak fizetni büntetésül. Megjegyzette végre a' szólló, hogy ezen törvényeknek megszorító erejek alól, mellyek minden, az Anglicana vallástól különböző hitűekre egyenlően tartoznak, a' Zsidók és Quakkerek ki tudák magokat vonni, pedig nincs reá semmi ok hogy a' Catholicusok iránt kevésebb kegyelemmel legyünk mint amazok iránt. A' nevezett törvény-javallatnak előterjesztetése elfogadhatott.

A' Demerary szigetén volt Smith nevezetű Missionárius pere nyomtatásban kiadatott, 's a' Közönség háza' tagjai között kiosztatott. Ez a' per olly nagy kiterjedésű, hogy 92 tömött oldalt tölt el egész árkus formában. Smith 6—7 esztendőit töltött az említett Coloniában, 's egy napló-könyvet vitt, mellybe minden előtte emlékezetre méltó dolgot feljegyzett. Ezen 6 1/2 esztendőre terjedő napló-könyvből a' bíró 17 cikkelyt hoz elő annak megmutatására, hogy a' Missionáriusok akként forgódtak a' Szerencsének körül, hogy ezeknek el kellett kedvelenedniük az Igazgatástól.

A' Courier utób' azt mondja, hogy az Éjszak-Amerikai meghatalmazott Miniszternek Andersonnak a' Columbiái Köztársaság' Előülőjéhez 's a' fő tisztséghez, béküszöntő Audientziája' alkalmatosságával tartott beszéde, egy kevézé Utopiai módon hangzik, és még ezen megjegyzést is teszi a' Courier: ezen új Köztársaságok' szava igen sokban hasonlatos a' tapasztalatlan ifjak' beszédéhez, kik mindenkor az képzelik, hogy a' melly pályára ők lépnek, azt valami különös természetű, 's egészen különböző attól, melly az emberiség többi részének elébe vagyon szabva. — Anderson Ur

így szölli: „A' Despoták eleitől fogva azt tartották, hogy a' békesség mívei nem elegendők arra nézve, hogy az embert elegendőképen foglalatoskodtassák; 's mennyire hitték ők ezt valósággal, meg mutatták azzal, hogy millióként áldozták fel az embereket. Ellenben az Amerikai Köztársaságok sorsának kormányzóji, óhajtom, tartsák legfőbb kötelességeknél, hogy minden ellenségeskedést kerüljenek 's mutassák meg ezzel ama megalacsonyító 's csupán Tyrannushoz illő principiumnak hamisságát.“ — Ez, mond a' Courier tovább, Románának az igaz igen szép, de Philosophiának ugyan rossz. — Míg az ember ember leszen, mindenkor veszekszik egymással, valamikor szak arra valóságos, avagy csak vélemény szerint való okot talál. Csak az ábrándozó képzelheti azt, hogy ember oly kormányrendet találhasson, mellyel az emberi természetet meg lehessen változtatni.

Gen. Minát az ő Cataloniában való magaviseletéért valamely spanyol származású, ki magát Veraxnak mondja, keményen megtámadván néhány Ujságokban, a' Generalis ezen feleletet adta Titoknoka által: Mina reményli, hogy az őtet lenyomó szerencsétlenség nem fog még személyes indulat' elkeseredésével is terheltetni. Megtámadtatásaira ennél egyebet nem felelhet.“

Spanyol Amerika.

Az anglus Courier számos tudósításokat közöl Déli-Amerikából, de a' mellyekben mindössze is kevés találatik valamirevelő, 's a' mi van, ide megyen ki: Az Éjszaki-Amerikai Követ, Anderson Úr, gőzhajón jöven a' Magdalena vizén Hondaig, Dec. 10d Szanta-Fe-de-Bogotaba megérkezett, 's a' Columbiai Igazgatás által nagy megkülönböztetéssel fogadtatott. Az Igazgatás az előtt kevés-

sel egy jelentést intézett a' Köztársaság' lakosaihoz, hogy nekik Puerto-Cabellónak megvételehez, melly csupán egyedül volt már spanyol kézen a' Columbiai földön, szerencsét kívánjon. A' Columbiano nevezetű Ujság Febr. 4d a' Perui Congressus részéről, a' Columbia és Peru között köttetett szövetségnek megerősítetést közli.

Az Etoile Apr. 21d Londonból ugyan azon hónap 18dikáról vett, a' mint mondja, rendkívül való alkalmatossággal, némelly tudósításokat, mellyek szerint a' Columbiai Köztársaságban nagy zűrzavar volna; úgy mint egy Royalista vezér fel-támadott Bolívar ellen, 's úgy hiszik, hogy nem csak őtet, hanem az egész mostani Igazgatást is le fogja ültetni. — Más nap, Apr. 22d ismét elmondja az Etoile ezen híreket, de a' mellyek, mind látszik, a' Journal des Debats korábbi tudósításainak más fordításai.

A' Courier azt állítja, hogy Mexicoból legújabbán érkezett tudósítások szerint, a' Januariusban ottan kiűtött visszavonások tökéletesen eligazítottak, 's a' Státusnak teljes kiterjedésében újra helyreállítatott a' csendesség.

Az Etoile, hogy Columbiaiáról közlött 's feljebb említett tudósításait menthesse, némelly hivatalos-levelek kivonásait közli, melly levelek, az ő állítása szerint Porto-Riccóból Febr. 5d a' spanyol Igazgatáshoz intéztettek, 's a' Madridi Ujságnak Apr. 15d költ számjában találatnak. Ezen említett hivatalos-levelekben az erősítetik, hogy Terra-Firmának népei, reáunván a' pártoskodás' jármára, hogy azt lerészassák nyakokról, mindenfelől fel kezdenek támadni. A' Szanta-Fében fennálló úgynevezett constitutiós Igazgatás, a' pénz szűkétől indítván, Columbiának éjszaki tartományait nyomni kezdette. A' hátralévő adónak behajthatására katona csapato-

kat akarának kiküldeni, de a' katonák, kik magok sem kapák meg hópénzeket, vonogatták magokat a' meneteltől, 'shárom hónapoltasemmi bémenetelért való vámotnem vett az Igazgatás az éjszaki tengerparton lévő kikötőkől. Caraccas városára 20,000 Piaszter Contributiót vetettek, hogy így a' hatra lévő hópénzt csak valami részhen is kifizethessék. Azonközben egész Venezuelában nem volt 2000-nél több katona a' zászlók alatt, a' többi mind megszökött. Puerto-Cabello, Maracaibo és Cumana csaknem minden őrizet nélkül vagynak, a' mint mondják, mellyért is a' megtámadtatástól való félelemnek miatta oly parancsolatok adattak ki, hogy a' nevezett helyekről, mindenféle hadi szerek az Apure' déli oldalára szállíttassanak. Számos Columbia tisztviselő, tartván tőle nehogy Szanta-Fe visszaadja a' kölcsönt, Curaçao szigetére futottak; 's a' Columbiaiak fejn hangon kezdik ezt mondogatni: „ha Anglia nem segít bennünket, el kell vesznünk.“

Portugallia és Brasilia.

A' közlebbi levelünkben említett Decretumnak, melly Bempostában Dec. 18d. költ, de csak Mártz. 13d. hirdettetett ki, 's a' pártos uralkodás alatt hozott rendszabásokat törli el, teljes foglalata im' ez: „VI János, Isten' kegyeléből 's a' t. Gondolóra vévén, melly fontos dolog legyen mind Isten' és az én magam szolgálatajára, mind ezen Ország-
nak köz boldogságára nézve, azon dolgoknak elháríttatása, mellyek ama Státus gazdálkodási ez törvényhozásbeli újításokból származtanak, mellyek azon szerencsétlen időben tétettek, midőn minden rendű hív Jobbágyaim elnyomattak egy merő rontásra czélozó cimboraságnak lelke által; meggondolván menyire hasznos és szükséges legyen, hogy

egyszersmind oly rendszabásokhoz nyuljak, mellyek boldogságra és közjóra czéloznak; 's a' midőn ezen tekintetben magamat ahoz tartanám, a' mit, a' Júl. 19dikei Decretum által az említett újítások álnézése vegett kinevezett miniszteri Junta, előhem terjesztett, meghatároztam a' mi következik: 1) Eltörölöm az úgynevezett Cortesek által 1821 Mártz. 22d hozalott 's ugyan azon hónap 24d az úgynevezett Regenség előtt köz hirté tett Decretumot, melly az 1820 Aug. 24d és Sept. 15dikei szerencsétlen napokban esett pártos történeteket, a' legoagyobb szemtelenséggel, törvényeseknek és szükségeseknek, 's a' kik azokban elég vakmerőséggel rollokat játszoztanak olyaknak hirdeti, mint a' kik Hazájok iránt magokat jelesen érdemesítették, 's a' nemzeti becsületnek, 's a' népek hűségének gyalázatjára, a' legnagyobb, leggyalázatosabb, 's legtöbb útalatra méltó istentelenséget a' virtusok' sarába helyhezetik. Mellyért elvégeztem, hogy megparancsoljam, hogy a' nevezett Decretum, 's minden más oklevelek, mellyek csak az eltöröltetett Constitutióra és annak talpköveire, avagy azok mellett tett esküvésekre czéloznak, semmivé tétessenek, 's minden könyvekből, mellyekbe bejegyeztettek, kiszaggattassanak vagy kitöröltessenek, úgy hogy azokat többé elolvasni ne lehessen, és így amaz istentelenséggel teljes történetnek legkissebb emlékezet se maradjon. 2) Eltörölöm hasonlóképen az úgynevezett Cortesi-gyűlésnek 1821 Jún. 28d költ Decretumát, melly a' közönséges tanítást 's a' kezdő iskolák' felállítását minden embernek megengedi, melly rendszabás nem egyébre való, minthogy általa az erkölcsi telenségnek tágas kapu nyitassék, 's a' nevelésnek és az ifjak tanítatásának első sarjadzasai semmivé tétessenek; a' midőn pedig legfőbb gondja minden

pellérozott Igazgatásnak oda szokott fordítva lenni, hogy semmi a' vallással, a' jó erkölcsökkel 's a' nevezett Igazgatásnak Statusbeli principiumaival ellenkező dolog ne taníttassék; mellyre nézve szükséges, hogy minelketőtte a' Professorok hivatalok' gyakorlására bocsátatnának, megbizonyítsák, hogy bíznak a' megkívántató tulajdonságokkal, mint a' hogy erre nézve már korábban is törvényes rendelkezéseket tételtem, 's az azokra való ügyelést ezennel is újra parancsolom. Az említett törvénytelen módon nyitott minden iskolák azért is bezárattassanak, há Professoraik bé nem tudják bizonyítani, hogy teljesesítik a' törvényes határozásokat." (Ezután, minden kétségnek elhárítása vegett, előszámláltatnak a' Cortesi-gyűlésnek minden egyéb rendelkezései, mellyek jelenvaló Decrétum által ezenel eltöröltetnek).

Egy hajó, melly Jerseybe érkezett, Rio de Janciróból Febr. 12dikéig terjedő leveleket hozott. Ezekből azt láthatni, hogy azon próbatételnek kövételzésében, melly szerint a' Brasiliai hadi hajókat olyan személyekkel kell meg-
rakni, kik az Orzágnak belsőjével való egybeköttetésen munkálódnak, ezen utóbbiak darab idő olta kerülük a' fő-várost, melly miatt a' kereskedés is csökkenni kezdett. — A' Netheroy nevű Fregáton lévő Brasiliaiak nem akarának engedelmesskedni az anglus Tiszteknek, 's egy napon minden anglus hajós legényeket a' hajónak alsó részébe üzték. Csak hamar azután egy (anglus) Kapitány közelített a' Fregáthoz, 's a' Brasiliaiak tüzet adtak reá, és emberei közül néhánykat megsebesítének. De nem tölt bele sok idő, hogy a' partról egy esapat katonaság küldetett a' Fregátra, 's az igazgatókat hódolásra hajította, 's a' dolog-

nak indítóit magával fogva vitte. — A' posta-hajó, a' mint hallika Febr. 17d fog, megindulni Anglia felé. — A' fő-varosban teljes csendesség uralkodott.

Spanyol Ország.

Ápr. 21d. így ír az Etoile Madridból ugyan azon hánap' 15dikéről: „Ó Felsége a' Király. f. h. 9d Aranjuezből Toledo-ba ment, a' hol az áldozó-hetet tölteni szándékozik. — A' m. eszt. Oct. 26d költ Decrétumnál fogva, a' mint tudjuk, minden tisztviselőnek, mellyek 1820 Mártz. 7dike olta léptek hivatalba, kötelelességké tételtem, hogy magokat kitisztítsák. Azonban minthogy Ó Felsége nem akarja a' büntelenekeket egybezarvari a' bűnösökkel azon tisztviselőnek, kikre semmi személyes vétség bé nem bizonyított, megengedni méltóztatott, hogy a' pártoskodás előtt tett szolgálatjokért a' penzióhoz való jussokat fentartassák. — Az Igazgatás hivatalos-leveleket vett Febr. 5dikéről a' Porto-Riccói Kormányzótól, mellyek szerint azon nevezetes Coloniában újra teljesen helyreállított a' Király' tekintete.“

A' spanyol királyi kölcsönvétel mind inkább kezdi magára vonni a' Közönségnek és pénz-kereskedőknek figyelmeket, 's napról napra fontosabb vizsgálódásokra szolgáltat okat. — A' Király a' leghatóságabb rendszabásokat vette elő arra nézve, hogy a' pártoskodás' sebeit meg-
orvosolhassa: a' 100 millio Reállal fundált eltörő pénztár; a' bizonytalan adóknak a' bélyegbér' felemelésével való szaporítása; más egyéb financiai rendszabások; a' szoros gazdaság; a' Coloniákkal financiai egységre lehető lépés, mind ezek olyan dolgok, mellyek bennünket mind a' legjobb reménységelkel töltenek-el.

Franciaország.

Az Etoile így ír, az általunk is említett Muzéumbeli képnek megsértéséről: „A kép Rubensnek, nem igen nagybecsű dolgozása. Azon semmirekellő, ki képes vala illy gaz tette vetemedni, gáliczbő - savannyal hintette meg a' képet. A' dolog Apr. 15d. délutáni 3 és 4 óra között történhetett, a' melly nap a' Muzéumba csupán művészek és hémenő - czedulával bíró idegenek mehettek bé. Némellyek azt állítják, hogy még három óraker a' maga épségében látták a' képet. Azt beszélik, hogy ugyan azon gonosztévő egy másik levelében azzal fenyegetődzik hogy a' kiralyi gyűjteményben minden állatnak mérget fog beadni.

A' Moniteur egy kivonását közli azon levelnek, mellyet Línea - hajós Hadnagy és a' la Coquilla Fregát kormányzója Duperrey Úr küldött a' Tengeri - Miniszterhez. Az említett levél 1823 Május 15d. kélt Otaheitiban, 's az utazás némelly környűllásainak előadása után, a' többek között a' következőket közli: Vallis, Bougainville, Cook és Vancouver tengeri utazók, midőn ezen szigethez érkezének, számos Piroguek vevék őket körül, 's mi nem kevésbé ütődünk meg rájto, hogy egyet sem látánk felénk közelíteni; hanem csakhamar megtudánk hogy ennek az oka az vala, hogy éppen akkor minden a' Predikazió volt; más nap már mindenféle élelemre való dolgokat hozának a' szigetbeliek hozzánk eladni. — Otaheiti szigete most egészen más, mint volt Cook' idejében. A' Londoni kiralyi társaság Missionariusai tökéletes fordítást tettek a' lakosok' erkölcsében és szokásaiban. A' hálvány - imadásnak vége, 's a' szigetnek öszveséges lakosai a' keresztyén hitre tértek; az aszszonyok nem mennek

többé a' megérkezett hajóra, sőt inkább igen tartózkodók, ha a' szigeten találkozik is az ember velek. A' házasság a' szerint megy végbe, mint Európában, 's maga a' kiraly is alája veté magát annak a' törvények, hogy csupán egy feleséget tart; megengedtetik most már az aszszonyoknak hogy férjeikkel egy asztalnál ülhetnek. — Az Aroyk istentelen társasága megszűnt; meg vele együtt 1816 oltá a' véres hadakozás is, mellyet ezen népek folytatának. — A' lakosok már most tudnak olvasni és írni, 's vagynak vallásos könyveik, mellyek az ő hazai nyelvekre fordítatván, Otaheitiban, Ulicteaban vagy Emeoban nyomtatatnak. Vagynak szép templomok, mellyeket a' nép, Predikazió végett, minden héten kétszer nagy buzgósággal gyakorol. Gyakran lehet, látni mint írják - le magoknak némellyek a' Predikaziónak nevezetesebb helyeit. — A' Missionariusaik minden esztendőben egybegyűjtik a' felserdült 's 7000 lélekből álló néposséget a' Paphoi templomban; az idei egybegyűlés éppen mostan áll; ebben a' Missionariusok által ajánlatott törvénykönyvek czikkelyei vetetnek vizgálatba; 's az Otaheiti előkelők felállván a' szőlő - székbe, egész orálig nagy tüzzel beszélének. — A' sziget, ezelőtt mintegy két hónappal függetlennnek hirdeté - ki magát. Az anglus vitorla, melly Kapitány Wallis utazása oltá, ottan lobogott, veres vitorlával váltatott - fel, mellynek felső szegletén egy fehér csillag vagyon. — A' Missionariusok, kiket a' lakosok mód nélkül tisztelnek, befolyásokat megtartották; ők bennünket igen szívesen láttak, 's a' lakosok hőséggel adtak élelmet, és holmi csekélységekért nevezetes dolgokat kaptunk tőlök.

A' Toulousci Appellatiós - törvény - szék Febr. 14d, 72 francia szökevény katonák' dolgát intézte - el. Ezen szökevények a' következendő seregekben való

szolgálattal vádoltatnak, u. m. Oberster Caron alatt az Idegen-legióban, melly midőn a' Francziák Spanyol Országba bementek, a' Bidassoánál feküdt; a' Lugói liberalis Idegen - legióban; a' Corrunnai liberalis Legióban Jansens vezérlése alatt, a' II. Napoleon láncsásai között, 's végre egy Guerrilla csapatban. A' bévádoltatok közül 24 jelenlévők ellen per indított, a' többiek szabadon bocsáttattak.

~~~~~

**Május. 3d. a' Státus - papiro-
sainak közép-árrok:**

Státus Kötelező levele 5 p Ctmal Conv. P. 97
Ugyan az 2 1/2 p Ctmal Sorvonásos Köllsön
1820-ról C P. Ugyan az 1821 ről 100f. C. P. 130 3/8
Bizonyítás 1821 d. Köllsönről 100 stért C. P.
Bécs: Városi Bankó Obligiatiók 2 1/2 p Ctmal
50 1/2 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank Actia
1094 3/5 for. C. P. Cs. Arany —

~~~~~

Bécsben a' marha - húsnak fontja Május hónapra ezüstben 7, V. Czban 17 1/2 Xrra határozatott.

~~~~~

Magyar Ország.

A' Budai és Pesti egyesült német Ujság szerint Budán Apr. 26d a' Magyar Országai királyi Fő. Tárnok-Mester Komropai Gróf Brunsvik József Ő Exclja által, e' f. esztendőre rendelt Tárnok-szék, segítségül híván előbb a' fő templomban a' szent Leiket, ugyan Ő Excljának előlülése alatt gyűléseit elke-

zette, 's azolta Mélt. Berzeviczi Berzeviczy Pál Vice Tárnok-Mester jés Helytartó Tanácsos Urnak előlülése alatt folytatja. Az ezen Tárnok-székre meghívatott sz. k. Városok 's azok részéről küldetett Senátor Urak e' következendők Buda: Sternenszky András; Pest: Vukovics Mihály; Bártfa; Grünwald József; Ujvidék: Jvannovics Euthymius; Pécs: Fárthinyi Ignác (Város Kapitánya); Nagy-Szomba: Pull János; Szeged: Ilódy Imre; Szabadka: Mukics Simon; Debrecen: Markos György Győr: (Küldöttje még meg nem érkezett.)

A' Hazai Tudósítások szerint Pesten Apr. 26d hosszús betegekedése után nyálkás guta-ütésben meghalt Mélt. Csekonic József Úr es. k. Generál-Major, Sz. István Királyi Rendének Kis-keresztes Vitéze munkás életének 67d esztendejében. Hideg tetemei rangjához illő katoná pompával Apr. 28d a' Soroksári lincáig kísértetlek, és Ns. Torontal Vármegyébe vitetvén, Zomboly (Hatzfeld) Mező-városában a' fámiliának készített sírholtba fognak éltetettetni.

~~~~~

Hivatal-keresés.

Egy legjobb idejében lévő férjfiú, ki a' mezei-és vízépités mesterségét, valamint a' földmérés tudományát, theoretice es practice egész kiterjedésében tökéletesen tudja, 's mind ezen ismereteinek számos jeleit adta, 's erről, valamint jó erköleséről hivatalos bizonyosság-leveleket mutathat, kívánna valamely Uraságnál Építető-Ingenjeuri állandó hivatalba lépni. Értekezödni lehet iránta M. Kurír Redactiójánál.